

1824: Οι Τούρκοι ανασυντάσσονται – Τουρκοαιγυπτιακή συμμαχία

Μέχρι το 1824 όλες οι προσπάθειες που έκαναν οι Τούρκοι για να καταπνίξουν την Επανάσταση αποτύγχαναν. Ο σουλτάνος τότε ζήτησε ενισχύσεις από τον πασά της Αιγύπτου Μαχμούτ Αλή, ο οποίος έστειλε τον γιο του **Ιμπραήμ**, ως αρχηγό του αιγυπτιακού στόλου και του στρατού.

Το **τουρκοαιγυπτιακό σχέδιο** προέβλεπε πως οι αιγυπτιακές δυνάμεις θα προσπαθούσαν να καταπνίξουν την Επανάσταση στο νότιο Αιγαίο (Κρήτη, Κάσο) και στην Πελοπόννησο.

Οι Τούρκοι, την ίδια περίοδο, θα έκαναν επίθεση στα Ψαρά και τα άλλα εξεγερμένα νησιά του βόρειου Αιγαίου και έπειτα θα στρέφονταν εναντίον της Στερεάς Ελλάδας.

Τέλος, ενωμένοι οι Αιγύπτιοι και οι Τούρκοι θα χτυπούσαν την Ύδρα και όσα μέρη εξακολουθούσαν να αντιστέκονται.

Τις κρίσιμες εκείνες ώρες οι Έλληνες ήταν ανήμποροι να αντιδράσουν, αφού ήταν απασχολημένοι με τον **εμφύλιο πόλεμο...**

Έτσι, ο αιγυπτιακός στόλος έκανε ανενόχλητος απόβαση στην Κρήτη, κατέπνιξε την Επανάσταση στο νησί και κατόπιν κατευθύνθηκε προς την **Κάσο**. Η ελληνική κυβέρνηση, παρά τις απεγνωσμένες

εκκλήσεις των Κασίων για βοήθεια σε πλοία και πολεμοφόδια, λόγω του εμφυλίου δεν πρόλαβε να στείλει ενισχύσεις. Στις 30 Μαΐου οι Αιγύπτιοι **κατέστρεψαν το νησί ολοσχερώς**.

Νικόλαος Γύζης:
«Μετά την καταστροφή των Ψαρών»

Οι Τούρκοι με την σειρά τους επιτέθηκαν στα **Ψαρά**, ένα νησί με σπουδαία θαλασσινή παράδοση και toλμηρούς ναυτικούς.

Όταν έφυγαν από το νησί, πίσω τους είχαν μείνει **μοναχά αποκαΐδια**. Οι περισσότεροι από τους κατοίκους είχαν σφαγιασθεί ή πουληθεί σαν σκλάβοι. Οι Ευρωπαίοι για μian ακόμη φορά ριγούσαν από συγκίνηση για τον ελληνικό αγώνα.

Ο εθνικός μας ποιητής Διονύσιος Σολωμός έγραφε ένα συγκλονιστικό ποίημα, γεμάτο από τις εικόνες της καταστροφής:

**« Στων Ψαρών την ολόμαυρη ράχη,
περπατώντας η δόξα μονάχη μελετά τα λαμπρά παλικάρια
και στην κόμη στεφάνι φορεί
καμωμένο από λίγα χορτάρια που 'χαν μείνει στην έρημη γη... »**

Λίγο αργότερα, στις 28 Αυγούστου 1824, οι Έλληνες αντέστρεψαν το κλίμα αντιμετωπίζοντας με επιτυχία τον τουρκοαιγυπτιακό στόλο σε **ναυμαχία στον κόλπο του Γέροντα** (απέναντι από την Κάλυμνο και την Λέρο). Ο ναύαρχος **Μιαούλης** με το πυρπολικό του κατέστρεψε μία τουρκική φρεγάτα με 1000 στρατιώτες.

Μετά την ναυμαχία του Γέροντα, ο Ιμπραήμ με τον στρατό του γύρισε στην Σούδα της Κρήτης να ξεχειμωνιάσει και να προετοιμάσει μια καινούρια επίθεση εναντίον των Ελλήνων.

Η επίθεση αποφασίστηκε να γίνει στις αρχές του 1825.

Από το σχολικό βιβλίο:

1. Βλέπουμε (βελ. 93) προσωπογραφίες του Ανδρέα Μιαούλη, καθώς και τον πίνακα του Γ. Μιχαήλ «Η Ναυμαχία του Γέροντα».
2. Διαβάζουμε στην «Ματιά στο παρελθόν» (βελ. 104) για την καταστροφή των Ψαρών.

Ερωτήσεις κατανόησης

1. Ποιο ήταν το τουρκοαιχυπιακό σχέδιο του 1824 για την καταστολή της Επανάστασης;
2. Σε τι εμπόδιζε ο εμφύλιος πόλεμος τους Έλληνες να ενωθούν – έστω και προσωρινά – για να αποτρέψουν την καταστροφή των νησιών;
3. Οι Ψαριανοί, αν και ναυτικοί, κατέληξαν στην απόφαση να αγωνιστούν εναντίον των Τούρκων στην στεριά. Μάλιστα, αφαίρεσαν τα πηδάλια από τα πλοία για να εμποδίσουν όσους διαφωνούσαν να χρησιμοποιήσουν τα καράβια τους.
Πώς κρίνετε αυτή την απόφαση των -ναυτικών- Ψαριανών να αγωνιστούν στην στεριά;
4. Γιατί νομίζετε οι Ευρωπαίοι συγκινήθηκαν τόσο πολύ μετά την καταστροφή της Κάβου και των Ψαρών, αλλά δεν συγκινήθηκαν το ίδιο μετά τον θάνατο των εκατοντάδων Τούρκων στρατιωτών στον κόλπο του Γέροντα με την ανατίναξη της ναυαρχίδας τους από το πυρπολικό του καπετάν-Μιαούλη;

